

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:440

av Linus Sköld och Anna Wallentheim (båda S)

Samtal om kunskapsresultaten och utbildningens syfte

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur ett nyanserat samtal om kunskapsresultaten och utbildningens syfte kan komma till stånd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De samtal som förs om skolans resultat på såväl lokal som nationell nivå, av såväl tjänstemän som politiker, tar sin utgångspunkt i de kortsiktiga målen och resultaten. De mätmetoder som används och ges mest utrymme i samtalen om skolans resultat fokuserar också på det som enkelt låter sig mätas och som är relativt kortsiktigt. Ett exempel kan vara genomsnittliga betygsresultat, ett annat kan vara elevernas resultat på nationella ämnesprov och ytterligare ett kan vara PISA. Att mätningarna och samtalen om skolresultaten har ett sådant fokus tycks få konsekvensen att skolor det senaste decenniet allt mer fokuserar på just det, det kortsiktiga och mätbara. Det betyder i sin tur att de långsiktiga målen, och resultaten, så att säga utbildningens syfte och grundskolans egentliga existensberättigande som en demokratibärande, folkbildande och tillväxtskapande institution kommer i skymundan.

Det skulle vara möjligt att också väva in mer långsiktiga perspektiv i samtalet och exempelvis lyfta hur vi presterar som nation när det kommer till en befolknings bedömda innovationsförmåga. Årligen genomförs, för att ta ett exempel, mätningar av nationers innovationsförmåga, Innovation Union Scoreboard. Dessa mätningar har gjorts varje år sedan 2001 och Sverige placerar sig högst i Europa i samtliga mätningar, så också i den senaste. Dessa mätningar nämns aldrig i samtalet om vad en bra skola

kan vara trots att en befolknings innovationsförmåga borde vara avhängig utbildningen i landet.

Vad gäller innovation kommer de delar av lärandet, de förmågor som har med innovation att göra, i skymundan bakom den del av samtalet som präglas av begreppet ”kunskapsskola”. Det samtalet har fokus på hur elever kan ägna sig åt inläring, d.v.s. imitation, medan vi också skulle behöva samtala om hur lärande som främjar innovation kan ske. Imitation och innovation står inte i motsatsförhållande till varandra. Samtidigt som en kunskapsnation som Sverige behöver en befolkning som genomgått en stor portion imitationslärande under sin skolgång behöver samma befolkning under samma skolgång också ha tillägnat sig förmågor att omsätta dessa kunskaper, inte minst innovativt. Det betyder att skolans viktiga arbete med att utveckla elevers förmåga till eget tänkande, reflektion, kreativitet och innovation inte längre kan vara i skymundan.

Därför behöver samtalet om skolan, kunskapsresultaten, lärandet och utbildningens syfte nyanseras – från den nationella nivån ända ner till det enskilda lärarrummet.

Linus Sköld (S)

Anna Wallentheim (S)